
Aika 13.11.2023 klo 18:00 - 20:32

Paikka Kirkkonummen kunnantalo, Kirkkonummi-sali

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 87	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 88	Pöytäkirjan tarkastus ja tarkastajien valinta	6
§ 89	Kunnan tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2024	7
§ 90	Kunnan kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2024	9
§ 91	Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-26 taloussuunnitelman hyväksyminen	13
§ 92	MAL 2023 -suunnitelman hyväksyminen	21
§ 93	Toimitilapalvelujen lautakunnan lisämäärärahaesitys	33
§ 94	Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunnan lisätalousarvioesitys vuodelle 2023	36
§ 95	Vastaus valtuustoaloitteisiin 2/2019: Muovinkäytön vähentäminen ja muovin kierrätyksen tehostaminen Kirkkonummella sekä 12/2022: Kirkkonummen liittyminen mukaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista -kampanjaan	39
§ 96	Vastaus valtuustoaloitteeseen 5/2023: ResQ-applikaation käyttöönotto koulujen ylijäämäruuan myymiseksi ja hävikin vähentämiseksi	42
§ 97	Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta (S.M.)	46
§ 98	Sidonnaisuusilmoitukset	48

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä olleet jäsenet	Björk Tony	18:00 - 20:32	puheenjohtaja	
	Hyvärinen Reetta	18:00 - 20:32	I varapuheenjohtaja	
	Hakapää Minna	18:00 - 20:32	II varapuheenjohtaja	
	Aallonharja Piia	18:00 - 20:32	jäsen	
	Aintila Anna	18:00 - 20:32	jäsen	
	Blom Urho	18:00 - 20:32	jäsen	
	Ekman Jani	18:00 - 20:32	jäsen	
	Fleming Johanna	18:00 - 20:32	jäsen	
	Frantsi-Lankia Marjut	18:00 - 20:32	jäsen	
	Granström Anneli	18:00 - 20:32	jäsen	
	Gustafsson Stefan	18:00 - 20:32	jäsen	
	Haapaniemi Timo	18:00 - 20:32	jäsen	
	Harinen Ari	18:00 - 20:32	jäsen	
	Hedberg Hans	18:00 - 20:32	jäsen	
	Huhmarniemi Saara	18:00 - 20:32	jäsen	
	Jäppinen Sanni	18:00 - 20:32	jäsen	
	Järvinen Johanna	18:00 - 20:32	jäsen	
	Kajanti Carl-Johan	18:00 - 20:32	jäsen	
	Kari Marko	18:00 - 20:32	jäsen	
	Kaurila Matti	18:00 - 20:32	jäsen	
	Kilappa Antti	18:00 - 20:32	jäsen	
	Kjerin Ulf	18:00 - 20:32	jäsen	
	Kosonen Liisa	18:00 - 20:32	jäsen	
	Kämpe-Hellenius Jerri	18:00 - 20:32	jäsen	
	Kärkimaa Elina	18:00 - 20:32	jäsen	
	Leijala Aku	18:00 - 20:32	jäsen	
	Liljequist Kim	18:00 - 20:32	jäsen	
	Myllyniemi Markus	18:00 - 20:32	jäsen	
	Männikkö Kim	18:00 - 20:32	jäsen	
	Määttä Jussi	18:00 - 20:32	jäsen	
	Orko Maarit	18:00 - 20:32	jäsen	
	Piili Noora	18:00 - 20:32	jäsen	
	Ronkainen Tuovi	18:00 - 20:32	jäsen	
	Sahiluoma Anna	18:00 - 20:32	jäsen	
	Salonen Antti	18:00 - 20:32	jäsen	
	Salminen Ville	18:00 - 20:32	jäsen	

Seppälä Ulla	18:00 - 20:32	jäsen	
Suominen Tero	18:00 - 20:32	jäsen	
Valtanen Hannu	18:00 - 20:32	jäsen	
Valtonen Martin	18:00 - 20:32	jäsen	
Virtanen Kari	18:00 - 20:32	jäsen	
Ylisiurua Katja	18:00 - 20:32	jäsen	
Åström Kim	18:00 - 20:32	jäsen	
Björkqvist Matilda	18:00 - 20:32	varajäsen	
Jeremejew Miisa	18:00 - 19:36	varajäsen	poistui §:n 91 jälkeen
Kähkönen Jani	18:00 - 20:32	varajäsen	
Lankinen Arttu	18:00 - 20:32	varajäsen	
Lundell Patrik	18:00 - 20:32	varajäsen	
Oksanen Pekka	18:00 - 20:32	varajäsen	
Toikka Anna-Mari	18:00 - 20:32	varajäsen	
Sailas Virpi	18:00 - 20:32	kunnanjohtaja	
Suihkonen Jaana	18:00 - 20:32	hallintojohtaja	
Lindell Esa	18:00 - 20:32	talousjohtaja	
Ikonen Eeva-Kaisa	18:00 - 20:32	sivistysjohtaja	
Kauppinen Anna-Kaisa	18:00 - 20:32	yhdyskuntatekniikan johtaja	
Parkkonen Teija	18:00 - 20:32	vt. henkilöstöjohtaja	
Rönneberg Taija	18:00 - 20:32	kunnanlakimies	
Bergström Pia	18:00 - 20:32	johtava kielenkääntäjä	
Juntunen Sami	18:00 - 20:32	it-tuki	
Rautavuori Joel	18:00 - 20:32	it-tuki	
Näppi Juha	18:00 - 20:32	it-tuki	
Sjöblom Kaj	18:00 - 20:32	vanhusneuvoston edustaja	
Paimela Helena	18:00 - 20:32	vammaisneuvoston edustaja	
Kari Sandra	18:00 - 20:32	nuorisovaltuuston edustaja	
Ekström Gunnel	18:00 - 20:32	johdon assistentti, pöytäkirjanpitäjä	

Poissa

Adlercreutz Anders, jäsen
Felipe Sini, jäsen
Frimodig Josephine, jäsen
Honkanen Martin, jäsen
Karkinen Ronja, jäsen
Petäjajarvi Krista, jäsen
Purra Riikka, jäsen
Ylikoski Jukka, jäsen

Allekirjoitukset

Tony Björk
puheenjohtaja

Gunnel Ekström
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty 20.11.2023

Jani Ekman
pöytäkirjantarkastaja

Hans Hedberg
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla
21.11.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 87

Kunnanvaltuuston kokouskutsu on julkaistu kunnan nettisivuille 8.11.2023. Samana päivänä kutsu on toimitettu valtuutetuille ja varavaltuutetuille.

Päätösehdotus	Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös	Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastus ja tarkastajien valinta

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 88

Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto päättää valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan
Päätös	Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Jani Ekman ja Hans Hedberg

Kunnan tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2024

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 89

738/02.03.01/2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto

1
vahvistaa vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 7,1

2
tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Kunnanjohtaja Virpi Sailas ja talousjohtaja Esa Lindell esittelivät pykälät 89, 90 ja 91 yhtenä kokonaisuutena.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 375

Valmistelija

talousjohtaja Esa Lindell,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1
ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto vahvistaa vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 7,1

2
tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Kuntalain (410/2015) 111 §:n määräysten mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosentista sekä muiden verojen prosenteista. Verotusmenettelylain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä tuloveroprosentin suuruus. Tuloveroprosentti ilmoitetaan vuonna 2024 prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu ja siten ko. palvelujen kustannukset siirrettiin kunnilta hyvinvointialueille. Tähän liittyen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin yhtä paljon eli 12,64 prosenttiyksikköä, joka osuus siirtyi valtiolle hyvinvointialueiden rahoitukseen. Yhteisöveron osalta kuntaryhmän verosuutta leikattiin soteuudistuksen myötä noin kolmanneksella.

Kunnanvaltuuston oli määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 7,11 eli vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Vuonna 2024 esitetään kunnallisveroprosentiksi 7,1 %, koska uusi pyöristämissääntö vaatii kymmenyksen tarkkuutta.

Alla olevassa, vuosille 2024-2026 Suomen Kuntaliiton lokakuussa 2023 laatimassa veroennusteessa vuosi 2022 on korkeamman 19,75 veroprosentin mukainen ennen soteuudistusta.

Verotulot Kirkkonummi					1000 €
TILIVUOSI	2022	2023**	2024**	2025**	2026**
Verolaji					
Kunnallisvero	201 281	94 742	85 324	89 666	93 987
<i>Muutos %</i>	7,1	-52,9	-10,1	5,1	4,8
Yhteisövero	9 197	7 081	6 611	7 107	7 255
<i>Muutos %</i>	11,6	-23,0	-4,7	7,5	2,1
Kiinteistövero	12 738	13 479	15 250	15 337	15 337
<i>Muutos %</i>	7,0	5,8	13,1	0,6	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	223 215	115 302	107 184	112 111	116 578
<i>Muutos %</i>	7,3	-48,3	-7,0	4,6	4,0

Kunnallisveron kertymään vuonna 2023 vaikutti vielä aiemmat vanhalla veroprosentilla tulleet jälkilititykset verovuodelta 2022.

Kiinteistöverojen tuloarviossa on otettu huomioon maapohjan kiinteistöveron alaraja nostetaan 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin.

Kunnan kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2024

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 90

738/02.03.01/2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää

1

määrätä seuraavat kiinteistöverolaissa tarkoitetut kiinteistöveroprosentit vuodeksi 2024:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 %
- yleisen kiinteistöveron maa-alueiden kiinteistöveroprosentti 1,30 % ehdollisena. Mikäli lakia ei hyväksytä, maa-alueiden veroprosentti määräytyy yleisen kiinteistöveroprosentin mukaisena
- vakituiset asuinrakennukset 0,41 %
- muut asuinrakennukset 1,40 %
- rakentamaton rakennuspaikka 5,43 %
- yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00 %

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Kunnanjohtaja Virpi Sailas ja talousjohtaja Esa Lindell esittelivät pykälät 89, 90 ja 91 yhtenä kokonaisuutena §:n 89 käsittelyn yhteydessä.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 376

Valmistelija

Talousjohtaja Esa Lindell,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää määrätä seuraavat kiinteistöverolaissa tarkoitetut kiinteistöveroprosentit

vuodeksi 2024:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 %
- yleisen kiinteistöveron maa-alueiden kiinteistöveroprosentti 1,30 % ehdollisena. Mikäli lakia ei hyväksytä, maa-alueiden veroprosentti määräytyy yleisen kiinteistöveroprosentin mukaisena
- vakituiset asuinrakennukset 0,41 %
- muut asuinrakennukset 1,40 %
- rakentamaton rakennuspaikka 5,43 %
- yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00 %

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Jäsen Anna Sahiluoma ja varajäsen Sanni Jäppinen saapuivat kokoukseen tämän pykälän alussa klo 16.39.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Kiinteistön sijaintikunnalle suoritetaan vuotuista kiinteistövero kiinteistön arvon perusteella. Kiinteistön arvona pidetään varallisuuden arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 5 luvun ja sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten mukaisesti laskettavaa arvoa kiinteistöveron määräämisvuotta edeltävältä kalenterivuodelta.

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta. Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n (1266/2001) mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella.

Eduskunnan käsiteltävänä oli 12.10.2023 budjettilakina hallituksen esitys (HE 39/2023) kiinteistöverolain muuttamisesta. Esitys perustuu hallitusohjelman kirjaukseen siitä, että verotuksen painopistettä tulisi siirtää voimakkaammin maapohjan verottamiseen. Esityksen mukaisesti maapohja eriytetään yleisestä kiinteistöverolajista siten, että siihen sovelletaan omaa veroprosentin vaihteluväliä. Yleisen veroprosentin vaihteluväli rakennusten osalta säilyy ennallaan 0,93–2,00, mutta maapohjan osalta vaihteluvälin alarajaksi määrättäisiin 1,30. Maapohjan kiinteistöveroprosentin yläraja säilyisi 2,00 prosentissa. Kiinteistöverolain muutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024 eli se tulisi sovellettavaksi vuoden 2024 verotuksessa, joista maapohjan kiinteistövero nostetaan uudelle lain mukaiselle alarajalle (1,30 %). Muut prosentit ovat esityksessä ennallaan.

Vuoden 2024 veroprosenteista päätettäessä tulee esitetty uusi lainsäädäntö ottaa kunnissa huomioon päättämällä mahdollisesti maapohjan verotuksen tasosta siinä tapauksessa, että 17.11.2023 voimassa olevan kiinteistöverolain mukaan maa-alueiden osalta sovelletaan vähintään 1,30 %:n tasoa. Ehdotuksen mukaan Kirkkonummen kiinteistöverotuotto nousee noin 1,8 milj. eurolla.

Alla olevassa taulukossa on esitetty verotusarvot ja kiinteistöveroprosentit.

VEROTUSARVOT ja %	2022	2023*	2024**	2025**	2026**
Yleisen kiint.v- % alaiset					
maa-alueet	480 095	494 116	494 116	494 116	494 116
Vero % (0,93-2,00); 2024 (1,30-2,00)	0,93	0,93	1,30	1,30	1,30
rakennukset	257 344	308 178	308 178	308 178	308 178
Vero % (0,93-2,00)	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
VERO	6 858	7 461	9 290	9 290	9 290
Vak. asuinrakennukset	1 057 913	1 181 417	1 181 417	1 181 417	1 181 417
Vero % (0,41-0,90 / 0,41-1,00)	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41
VERO	4 337	4 844	4 844	4 844	4 844
Muut asuinrakennukset	57 481	64 174	64 174	64 174	64 174
Vero % (0,93-2,00)	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
VERO	805	898	898	898	898
Yleishyödylliset yhteisöt	6 877	6 069	6 069	6 069	6 069
Vero %	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VERO	0	0	0	0	0
Rakentamaton rakenn.paikka	11 373	9 056	9 056	9 056	9 056
Vero % (2,00-6,00)	5,43	5,43	5,43	5,43	5,43
VERO	618	492	492	492	492
Verotusarvot yhteensä	1 871 084	2 063 010	2 063 010	2 063 010	2 063 010
Muutos %	3,6	10,3	0,0	0,0	0,0
MAKSETTAVA KIINT.VERO	12 618	13 695	15 524	15 524	15 524
Muutos %	4,1	8,5	13,3	0,0	0,0

Poiketen siitä, mitä kiinteistöverolain 12 b §:n 1 momentissa säädetään, Espoon, Helsingin, Hyvinkään, Järvenpään, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon, Tuusulan, Vantaan ja Vihdin kunnanvaltuustojen on määrättävä rakentamattomalle rakennuspaikalle veroprosentti, joka on vähintään 3,00 prosenttiyksikköä kunnanvaltuuston määräämää yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeampi.

Poiketen siitä, mitä kiinteistöverolain 11 §:ssä kiinteistöveroprosentin alarajasta säädetään, kunnanvaltuusto voi määrätä tuloverolain 22 §:ssä tarkoitetun yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentin edellä säädettyä alhaisemmaksi, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Tässä pykälässä tarkoitetun kiinteistön kiinteistöveroprosentiksi voidaan määrätä myös 0,00, kuten Kirkkonummella on tähän saakka määritelty.

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-26 taloussuunnitelman hyväksyminen

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 91

490/02.02.00/2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy kunnanhallituksen ehdotuksen vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–26 taloussuunnitelmaksi.

Käsittely

Kunnanjohtaja Virpi Sailas ja talousjohtaja Esa Lindell esittelivät pykälät 89, 90 ja 91 yhtenä kokonaisuutena §:n 89 käsittelyn yhteydessä.

Puheenvuoron pitivät kunnanvaltuuston puheenjohtaja Tony Björk ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Timo Haapaniemi sekä vanhusneuvoston puheenjohtaja Kaj Sjöblom.

Valtuuston ryhmäpuheenvuoroja pidettiin seuraavasti: Urho Blom (kok), Katja Ylisiurua (vas), Marjut Frantsi-Lankia (kesk), Markus Myllyniemi (vihreät) ja Antti Salonen (Pro Kirkkonummi).

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi, että keskustelun aikana on jätetty muutosehdotuksia seuraavasti:

Jäsen Ville Salmisen lisäysehdotus:

Lisäys 30 000 euroa budjettiin. Kohdennetaan 30 000 € sivulla 47 mainittuihin sivistystoimen ja sivulla 54 mainittuihin suomenkielisten opetuspalveluiden ja sivulla 62 mainittuihin ruotsinkielisten opetuspalveluiden toimintaympäristön muutoksista johtuviin toimenpiteisiin, toimialan katsomiin kohteisiin, huomioiden kuntalaisille tehtävän hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn tulokset.

Lisäysehdotusta kannattivat Arttu Lankinen, Johanna Järvinen, Jani Kähkönen, Piia Aallonharja, Timo Haapaniemi, Ulf Kjerin, Kim Liljequist, Anneli Granström, Kari Virtanen, Jani Ekman, Kim Åström, Patrik Lundell, Marko Kari, Jussi Määttä, Hannu Valtanen, Urho Blom ja Matti Kaurila.

Lisäysehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Ville Salmisen lisäysehdotusta äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 8 JAA ääntä, 37 EI ääntä, 5 tyhjää ääntä, 1 poissa.

Ville Salmisen lisäysehdotus sai enemmän ääniä ja voitti.

JAA äänestivät Minna Hakapää, Reetta Hyvärinen, Saara Huhmarniemi, Sanni Jäppinen, Aku Leijala, Katja Ylisiurua, Markus Myllyniemi ja Antti Kilappa.

Ei äänestivät Jani Ekman, Anna Sahiluoma, Johanna Järvinen, Ville Salminen, Hannu Valtanen, Kim Liljequist, Matti Kaurila, Ulla Seppälä, Antti Salonen, Hans Hedberg, Tero Suominen, Tony Björk, Ari Harinen, Jerri Kämpe-Hellenius, Pekka Oksanen, Carl-Johan Kajanti, Kim Åström, Noora Piili, Kari Virtanen, Martin Valtonen, Matilda Björkqvist, Jussi Määttä, Ulf Kjerin, Liisa Kosonen, Urho Blom, Tuovi Ronkainen, Jani Kähkönen, Marko Kari, Anneli Granström, Marjut Frantsi-Lankia, Kim Männikkö, Patrik Lundell, Timo Haapaniemi, Stefan Gustafsson, Anna Aintila, Arttu Lankinen ja Piia Aallonharja.

Tyhjää äänestivät Johanna Fleming, Miisa Jeremejew, Anna-Mari Toikka, Elina Kärkimaa ja Maarit Orko.

Poissa: Martin Honkanen

Jäsen Katja Ylisiuruan poistoesitys:

s. 69 toiseksi viimeinen rivi ja s. 74 viimeinen kappale Poistetaan maininnat siitä, että puunmyyntituloilla katetaan vähintään metsien hoidon kustannukset.

Poistoesitystä kannattivat Minna Hakapää ja Anna Aintila.

Poistoesitystä ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta Ville Salmisen lisäyksellä äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Katja Ylisiuruan poistoesitystä äänestävät Ei.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 37 JAA ääntä, 7 Ei ääntä, 6 tyhjää ääntä ja 1 poissa.

Pohjaehdotus Ville Salmisen lisäyksellä sai enemmän ääniä ja voitti.

JAA äänestivät Ari Harinen, Carl-Johan Kajanti, Jani Kähkönen, Jani Ekman, Anna Sahiluoma, Tero Suominen, Ulla Seppälä, Tuovi Ronkainen, Ville Salminen, Jussi Määttä, Arttu Lankinen, Matilda Björkqvist, Antti Kilappa, Noora Piili, Piia Aallonharja, Marko Kari, Kim Liljequist, Urho Blom, Liisa Kosonen, Hannu Valtanen, Ulf Kjerin, Pekka Oksanen, Tony Björk, Matti Kaurila, Timo Haapaniemi, Anneli Granström, Hans Hedberg,

Aku Leijala, Antti Salonen, Patrik Lundell, Kim Åström, Jerri Kämpe-Hellenius, Kim Männikkö, Johanna Järvinen, Marjut Frantsi-Lankia, Stefan Gustafsson ja Kari Virtanen

Ei äänestivät Minna Hakapää, Anna Aintila, Katja Ylisiurua, Reetta Hyvärinen, Saara Huhmarniemi, Anna-Mari Toikka ja Martin Valtonen.

Tyhjää äänestivät Johanna Fleming, Maarit Orko, Markus Myllyniemi, Miisa Jeremejew, Sanni Jäppinen ja Elina Kärkimaa.

Poissa: Martin Honkanen.

Varavaltuutettu Miisa Jeremejew poistui kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 19.36.

Kunnanvaltuusto piti tauon tämän pykälän jälkeen klo 19.36 – 19.45.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti hyväksyä kunnanhallituksen ehdotuksen vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–26 taloussuunnitelmaksi 30 000 euron lisäyksellä joka kohdennetaan sivulla 47 mainittuihin sivistystoimen ja sivulla 54 mainittuihin suomenkielisten opetuspalveluiden ja sivulla 62 mainittuihin ruotsinkielisten opetuspalveluiden toimintaympäristön muutoksista johtuviin toimenpiteisiin, toimialan katsomiin kohteisiin, huomioiden kuntalaisille tehtävän hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn tulokset.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 377

Valmistelija

Talousjohtaja Esa Lindell,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1 ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy kunnanhallituksen ehdotuksen vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–26 taloussuunnitelmaksi.

2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Kunnanjohtaja Virpi Sailas ja talousjohtaja Esa Lindell esittelivät asiaa kokouksessa.

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi, että keskustelun aikana Arttu Lankinen on tehnyt seuraavan lisäysehdotuksen:

Lisäys 30 000 € (Lankinen Arttu)
Kohdennetaan 30 000 € sivulla 47 mainittuihin sivistystoimen toimintaympäristön muutoksista johtuviin toimenpiteisiin, toimialan katsomiin kohteisiin, huomioiden kuntalaisille tehtävän hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn tulokset.

Lisäysehdotusta kannattivat Anneli Granström, Timo Haapaniemi ja Ulf Kjerin.

Lisäysehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat päätösehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Arttu Lankisen lisäysehdotusta äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 6 JAA ääntä, 5 EI ääntä ja 2 tyhjää ääntä.

Päätösehdotus sai enemmän ääniä ja voitti.

JAA äänestivät Saara Huhmarniemi, Antti Kilappa, Ari Harinen, Sanni Jäppinen, Kati Kaihlaranta ja Anna Aintila.

EI äänestivät Matti Kaurila, Timo Haapaniemi, Ulf Kjerin, Anneli Granström ja Arttu Lankinen.

Tyhjää äänestivät Anna Sahiluoma ja Carl-Johan Kajanti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Valtuustoryhmät ovat esittäneet kunnanjohtajan talousarvioesitykseen liittyviä kysymyksiä, joihin annettiin viranhaltijoiden vastaukset 26.10.2023. Valtuustoryhmien jäsenistä muodostuva talousarvion neuvottelutoimikunta kokoontui käsittelemään talousarviota 30. ja 31.10.2023. Neuvotteluissa käsiteltiin valtuustoryhmien esittämiä muutosehdotuksia ja hyväksytyjen muutosten sekä viranhaltijoiden tekemien muutosten pohjalta on muodostunut kunnanhallituksen ehdotus kunnanvaltuustolle vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–26 taloussuunnitelmaksi. Talousarvion neuvottelutoimikunnan sekä viranhaltijoiden ehdottamat muutokset kunnanjohtajan talousarvioesitykseen ovat oheismateriaalina.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 16.10.2023 § 336

Valmistelija	Talousjohtaja Esa Lindell, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 merkitä tiedokseen kunnanjohtajan talousarvioehdotuksen, johon kunnanjohtaja voi tehdä tarvittavia tarkennuksia. 2 käsitellä talousarvioesitystä seuraavan kerran 6.11.2023.
Käsittely	Tämä pykälä käsiteltiin §:n 334 jälkeen. Kunnanvaltuuston jäsenet olivat kutsuttuina paikalla kokouksessa tämän pykälän aikana klo 18.00 – 19.05. Kunnanhallituksen jäsen Ari Harinen saapui kokoukseen tämän pykälän alussa klo 18.00. Kunnanjohtaja Virpi Sailas, talousjohtaja Esa Lindell, sivistyksen palvelualueen johtaja Eeva-Kaisa Ikonen, yhdyskuntatekniikan palvelualueen johtaja Anna-Kaisa Kauppinen ja yhteisten palvelujen hallintojohtaja Jaana Suihkonen esittelivät vuoden 2024 talousarviota ja vuosien 2025-26 taloussuunnitelmaa. Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen ja sivistysjohtaja Eeva-Kaisa Ikonen poistuivat kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 19.05.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Selostus	Talousarvioprosessi Talousarvion perusteita kuten väestökehitystä ja Kirkkonummen talouden skenaariota seuraavien 10 vuoden tähtäimellä käsiteltiin alustavasti valtuustoseminaarissa 31.5.2023. Toimielimet valmistelivat talousarvioesityksensä 30.9.2023 mennessä. Kunnanhallitus hyväksyi 11.9.2023 talousarvion ja taloussuunnitelman tarkennetut laadinnan kehukset vuoden 2024 talousarvion valmistelun lähtökohdaksi. Kunnanjohtaja on palvelualueiden talousarvioehdotusten pohjalta laatinut ehdotuksensa talousarvioksi.

Kunnanhallituksen päättämä valtuustoryhmien jäsenistä muodostuva talousarvion neuvottelutoimikunta kokoontuu käsittelemään talousarviota 30.–31.10. ja 1.11. Se tekee mahdollisia muutosehdotuksia kunnanhallituksen 6.11. pidettävään kokoukseen, jossa neuvotteluissa sovittujen muutosten pohjalta muodostuu kunnanhallituksen talousarvioesitys vuodelle 2024, joka menee kunnanvaltuuston käsiteltäväksi 13.11.2023.

Vuoden 2024 talousarvio

Toimintamenot, 152,0 milj. euroa, kasvavat ensi vuonna vuoden 2023 toteumaennusteeseen verrattuna 5,4 %. Henkilöstömenojen määräraha 87,1 milj. euroa, kasvaa noin 8,5 milj. euroa alkuperäiseen vuoden 2023 talousarvioon nähden. Vuoden 2023 kevään yleinen palkkaratkaisu nosti henkilöstömenoja vuonna 2023, joten siihen nähden vuoden 2024 määräraha kasvaa noin 5,5 milj. euroa. Palvelujen ostojen määräraha on 40,1 milj. euroa ja se kasvaa noin 4,8 milj. euroa alkuperäiseen vuoden 2023 talousarvioon nähden ja 2 milj. euroa toteumaennusteeseen nähden. Suurin kasvuun vaikuttava erä ensi vuonna on HSL maksuosuuden kasvu 1,4 milj. eurolla.

Toimintatuottojen tuloarvio on 25,4 milj. euroa ja se arvioidaan kasvavan yli miljoonalla eurolla vuoden 2023 talousarvioon nähden ja olevan vuoden 2023 toteumaennusteen tasolla. Toimintakate on 126,6 milj. euroa, jossa kasvua on 11,9 milj. euroa ja 7,6 milj. euroa toteumaennusteeseen 2023 nähden.

Verotuloja arvioidaan saatavan 107,5 milj. euroa, joka on noin 3 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä vuoden 2023 talousarviossa ja 8 milj. euroa vähemmän kuin toteumaennusteessa 2023. Verotulojen lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksesta, jolloin kaikkien kuntien veroprosentteja leikattiin 12,64 %-yksikköä. Vuonna 2023 saatiin vielä vanhan 19,75 %:n mukaisen veroprosentin mukaisia jälkitilityksiä, joita ei enää vuonna 2024 tule. Kiinteistöveron maapohjan veron alarajaa korotetaan Orpon hallituksen esityksen mukaan 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin, joka tarkoittaa 1,8 milj. euron lisäystä verotuottoon.

Valtionosuutta on arvioitu saatavan 37,7 milj. euroa eli hieman vuotta 2023 enemmän.

Investointimäärärahaa on varattu 54,6 milj. euroa, jossa kasvua vuoteen 2023 nähden on 41,6 %. Talonrakennusinvestointeihin on varattu 10,5 milj. euroa.

Poikkeamat annettuun kehykseen

Kaikkien toimielimien esittelijöiden esitykset olivat tehty kehyksen puitteissa, mutta sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päätti lisätä nuorisopalveluiden avustuksiin 30 000 euroa ohjattuun iltatoimintaan. Yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti lisätä 50 000 euroa

liikenneturvallisuustoimenpiteiden toteuttamiseen sekä 15 000 euroa yksityistieavustuksiin.

Kirkkonummen Vesi alitti noin 0,4 milj. euroa ja yhteiset palvelut 0,16 milj. euroa annetun kehyksen. Viimemainitussa on otettu huomioon määrärahojen siirto ICT kustannusten jaon tarkistuksen mukaisesti.

Kehyksessä oli sisäisesti laskutettuja ICT kustannuksia siirretty ulkoiseen laskutukseen yli 0,6 milj. euroa. Kehyksen tarkistuksen jälkeen on tehty vielä ICT kustannusten siirtoon lisäyksiä, jotka vähensivät yhteisten palveluiden ja kasvattivat sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen toimielinten toimintakatetta noin 300 000 euroa.

Poistojen laskentaan otettiin käyttöön tulevia poistoja simuloiva ohjelmisto, joka muutti poistoarvioita kehykseen verrattuna. Vuosien 2024 ja 2025 poistot pienentyivät, mutta vuoden 2026 kasvoivat simuloinnin tuloksena. Muutokset otettiin huomioon talousarvioesityksessä. Poistomenettelystä on tehty esitys kunnanhallitukselle, että menoajämäpoistoista siirrytään tasapoistoihin. Simulointi onnistuu vain tasapoistoina.

Kuntien eläkevakuutus ilmoitti kehyksen tarkistuksen jälkeen kunnan tasausmaksun eli entisen eläkeperusteisen eläkemaksun vuoden 2024 kustannusosuuden, joka oli noin miljoona euroa kehyksessä ollutta suurempi. Lisäystarpeeseen vaikutti hyvinvointialueiden ja kuntien välinen eläkemaksujen jakosuhteen tarkennus.

Valtionosuuksista vähennettiin varovaisuussyistä tuloarviota hieman, koska lopullinen tieto niiden määrästä saadaan vasta vuodenvaihteessa.

Tasapainotavoitteen toteutuminen

Poistosuunnitelman tarkentuminen ja aleneminen vuosina 2024 ja 2025 tarkoittaa sitä, että vuosikate ilman käyttöomaisuuden myyntejä ja maankäyttökorvauksia riittää edelleen kattamaan poistot talousarvioesityksessä jopa kehystä parempana menolisäyksistä huolimatta. Kuitenkin vuonna 2026 poistot kasvavat kehykseen verrattuna, mikäli investoinnit toteutuvat suunnitellusti. Korkeasta investointitasosta johtuen lainanottotarve kasvaa suunnittelukaudella, ja lainat asukasta kohden kasvavat yli 1,5 kertaisiksi. Lainojen hoitokustannusten kattaminen nykyisellä korkotasolla alkaa osaltaan heikentämään tulosta, joka tulevalla suunnittelukaudella on ylijäämäinen.

Liitteet / bilagor

1 Kirkkonummen kunta Talousarvio 2024 KH-esitys

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Oheismateriaali muutosten erittely

MAL 2023 -suunnitelman hyväksyminen

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 92

286/00.04.02/2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää hyväksyä tämän asian liitteenä olevan MAL 2023 -suunnitelman sekä merkitä tiedokseen MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA).

Raideliikenteen varikon osalta todetaan seuraavaa:

Kirkkonummen kunta on aiemmin päätöksissään ja lausunnoissaan vastustanut raskaan raideliikenteen varikon sijoittamista Kirkkonummelle. Kirkkonummen kunta toteaa MAL-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä omana kannanottonaan sen, että Rantaradan varikon paikka on vielä avoin. Asiasta on sovittava yhdessä Espoon kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä joukkoliikenteen operaattorien ja varikon toteuttaja- ja rahoittajatahojen kanssa.

Kirkkonummen kunta korostaa niin HSL:n hallituksen kuin HSYK:n 12.9.2023 tekemiä päätöksiä asiasta: Poistetaan rantaradan varikkoja koskevasta kohdasta MAL-suunnitelman sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikko sijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmiensa vuoksi." Näin jäljelle jää seuraava kappale: "Rantaradan osalta toimivaksi varikon sijainniksi on tunnistettu Kaukalahden liikennepaikan läheisyys, joka toimii tulevaisuudessa Espoon kaupunkiradan pääteasemana. Varikon olisi hyvä sijaita lähellä Kirkkonummea, jolloin varikko palvelisi mahdollisimman hyvin myös Kirkkonummelle ja Siuntioon päättyvää liikennettä."

Käsittely

Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 378

Valmistelija	Yhdyskuntatekniikan palvelualueen johtaja Anna-Kaisa Kauppinen, kunnanarkkitehti Tero Luomajärvi etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää hyväksyä tämän asian liitteenä olevan MAL 2023 -suunnitelman sekä merkitä tiedokseen MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA) 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Käsittely	Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen esitteli asiaa. Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi että keskustelun aikana Ulf Kjerin on jättänyt seuraavan lisäehdotuksen: Raideliikenteen varikko (Kjerin Ulf) Kirkkonummen kunta on aiemmin päätöksissään ja lausunnoissaan vastustanut raskaan raideliikenteen varikon sijoittamista Kirkkonummelle. Kirkkonummen kunta toteaa MAL-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä omana kannanottonaan sen, että Rantaradan varikon paikka on vielä avoin. Asiasta on sovittava yhdessä Espoon kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä joukkoliikenteen operaattorien ja varikon toteuttaja- ja rahoittajatahojen kanssa. Kirkkonummen kunta korostaa niin HSL:n hallituksen kuin HSYK:n 12.9.2023 tekemiä päätöksiä asiasta: Poistetaan rantaradan varikkoja koskevasta kohdasta MAL-suunnitelman sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikko sijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmiensa vuoksi." Näin jäljelle jää seuraava kappale: "Rantaradan osalta toimivaksi varikon sijainniksi on tunnistettu Kaukalahden liikennepaikan läheisyys, joka toimii tulevaisuudessa Espoon kaupunkiradan pääteasemana. Varikon olisi hyvä sijaita lähellä Kirkkonummea, jolloin varikko palvelisi mahdollisimman hyvin myös Kirkkonummelle ja Siuntioon päättyvää liikennettä." Lisäehdotusta kannattivat Arttu Lankinen, Timo Haapaniemi, Anna Sahiluoma ja Anneli Granström. Puheenjohtajan tiedustellessa lisäehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti

1

esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää hyväksyä tämän asian liitteenä olevan MAL 2023 -suunnitelman sekä merkitä tiedokseen MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA).

Raideliikenteen varikon osalta todettiin lisäksi seuraavaa:

Kirkkonummen kunta on aiemmin päätöksissään ja lausunnoissaan vastustanut raskaan raideliikenteen varikon sijoittamista Kirkkonummelle. Kirkkonummen kunta toteaa MAL-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä omana kannanottonaan sen, että Rantaradan varikon paikka on vielä avoin. Asiasta on sovittava yhdessä Espoon kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä joukkoliikenteen operaattorien ja varikon toteuttaja- ja rahoittajatahojen kanssa.

Kirkkonummen kunta korostaa niin HSL:n hallituksen kuin HSYK:n 12.9.2023 tekemiä päätöksiä asiasta: Poistetaan rantaradan varikkoja koskevasta kohdasta MAL-suunnitelman sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikko sijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteetti-ongelmien vuoksi." Näin jäljelle jää seuraava kappale: "Rantaradan osalta toimivaksi varikon sijainniksi on tunnistettu Kaukalahden liikennepaikan läheisyys, joka toimii tulevaisuudessa Espoon kaupunkiradan pääteasemana. Varikon olisi hyvä sijaita lähellä Kirkkonummea, jolloin varikko palvelisi mahdollisimman hyvin myös Kirkkonummelle ja Siuntioon päättyvää liikennettä."

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi

HSL-toimikunta, MAL-neuvottelukunta, Helsingin seudun kunnat, KUUMA-seutu, Uudenmaan liitto, Uudenmaan ELY-keskus sekä Kirkkonummen kunnan palvelualueet.

Selostus

Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK päätti lähettää suunnitelmaluonnoksen ja sen vaikutusten arvioinnin lausunnoille kokouksessaan 29.3.2023. Vastaavasti HSL:n hallitus käsitteli kokouksessaan 28.3.2023 MAL 2023 -suunnitelman luonnoksen ja sen vaikutusarviointiselostuksen luonnoksen lähettämistä lausunnoille ja päätti lausunnoille lähettamisestä.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnos ja sen vaikutusten arviointi olivat lausuntokierroksella 3.4.-25.5.2023 välisen ajan. Suunnitelmasta ja sen vaikutusten arvioinnista saatiin yhteensä 47 lausuntoa tai kannanottoa sekä

10 asukaspalautetta. Kirkkonummen kunnanvaltuusto antoi lausuntonsa kokouksessaan 22.5.2023 § 37.

Helsingin seudun luottamushenkilöt ovat osallistuneet ja antaneet näkemyksensä MAL 2023 -suunnitelman valmisteluun webinaareissa tammikuussa ja syyskuussa 2021 sekä visio ja tavoitteet -seminaarissa ja pienryhmätyöskentelyssä lokakuussa 2021. Ensimmäistä suunnitelmaversiota ja sen vaikutusten arvioinnin tuloksia käsiteltiin Helsingin seudun kuntien luottamushenkilöiden kanssa seminaarissa ja pienryhmätyöskentelyssä toukokuussa 2022. Toiseen suunnitelmaversioon luottamushenkilöt antoivat näkemyksensä seminaarissa ja pienryhmätyöskentelyssä lokakuussa 2022. Lisäksi suunnitelman sisältöjä on käsitelty seudun poliittisessa ryhmässä keväällä ja elokuussa 2023.

Suunnitelma on viimeistelty seudun kunnista ja muilta lausunnonantajilta saadun palautteen sekä HLJ-toimikunnan ja MAL-neuvottelukunnan kokouksissa 21.6.2023 ja 21.8.2023 sovitun mukaisesti sekä yhteensovittaen kirjauksia aiempien poliittisten neuvotteluiden perusteella tehtyjen muutosten kanssa. Muutoksissa on huomioitu pääministeri Orpon hallitusohjelman kirjauksia soveltuvien osin.

Lisäksi muutoksissa on huomioitu seuraavia periaatteita:

- Asioiden ja toimenpiteiden seudullinen merkitys ja vaikuttavuus sekä lausuntojen painotukset
- Asioiden ja toimenpiteiden vaikutukset suhteessa MAL-tavoitteisiin
- Toimenpiteiden uudelleenmuotoilut seudullisen hyväksyttävyyden saavuttamiseksi

Suunnitelmaan tehdyt keskeiset muutokset

- Kärkitoimenpiteitä muutettu
  - o Selvitettävät asiat poistettu kärkitoimenpiteistä.
  - o Lisätty ajoneuvokannan uudistumisen vauhdittaminen ja erityisesti raskaan liikenteen osalta
- Asumisen toimenpiteitä uudelleenmuotoiltu
  - o Kunnat ohjaavat tarvittaessa huoneisto- ja talotyyppi-, hallinta- ja rahoitusjakaumaa asuntotuotannon monipuolisuuden, laadun ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen varmistamiseksi. Perustelu: Uudelleenmuotoiltu suunnitelmaan, sillä enemmistö seudun kunnista esitti kirjauksen sisällyttämistä suunnitelmaan lausuntopalautteessa.

- o Ohjaus tapahtuu edelleen kuntatasolla kuntien harkinnassa, mutta lausuntopalautteen perusteella haluttiin sisällyttää suunnitelmaan vahvempi seututasoinen suositus ohjauksesta, ilman kirjausta seututasoinen suositus tarkastella huoneisto- ja talotyyppi-, hallinta- ja rahoitusjakamaa puuttuisi suunnitelmasta kokonaan.
- Asuntokannan monipuolisuuden ja asuntomarkkinoiden toimivuuden varmistamiseksi kehitetään vuokra- ja omistusasumisen väliin sijoituvia ns. välimuodon malleja yhdessä asumisen toimijoiden ja valtion kanssa. Perustelu: Lisätty lausuntopalautteen perusteella, sillä kaikki seudun kunnat (Helsinki, Espoo, Vantaa +KUUMA) kannattivat virallisissa lausunnoissaan asumisen välimuodon mallien kehittämistoimenpidettä. Perusteluina mainittiin mm., että ARA-tuotannon ohella tarvitaan myös muita välimuodon asumisen malleja esimerkiksi vuokratulovaltaisten alueiden asuntokannan monipuolistamiseen. Ehdotus on kompromissi, sillä haluttiin välttää käyttämästä termiä kohtuuhintainen.
- Päivitetty ja uudelleenmuotoiltu asumisen osioiden leipätekstejä yhteensovittaen poliittisten neuvottelujen kirjauksia ja lausuntopalautetta. (Muutostekstit ovat suunnitelmaluonnoksessa ja taustaraportissa punaisella ja vanhat tekstit punaisella yliviivattuna. Uudelleenmuotoilut on tehty mahdollisimman pienillä muutoksilla yhteensovittaen ja perustellen)
- Valtio kompensoi ALV:n noston 10 %:sta 14 %:iin seudun joukkoliikenteelle.
- Investointiohjelma
  - o Lapinkylän asema lisätty
  - o Metroasemien peruskorjauspaketti lisätty
  - o Vt 25 Kapulin eritasoliittymä siirretty vuosien 2028-2031 koriin
  - o Satamatunneli ja kytetyvät tiehankkeet lisätty koriin 2028-2031
  - o Helsingin päärautatieaseman vaihtoyhteyksien parantaminen lisätty suunnitteluohjelmaan
  - o Vt 4 kehittäminen ja Viikin-Malmin pikaraitiotie hanke yhdistetty vt 4-hankekokonaisuudeksi
  - o Lisätty kirjaus siitä, että investointiohjelman ohella on muita hankkeita, joita tulee edistää kuntien ja valtion yhteistyössä.
  - o Pienhankeohjelmaa päivitetty
- Pysäköintipolitiikan kirjausta muokattu

- Liityntäpysäköintikirjaukset täydennetty päivitetyn toimenpideohjelman mukaisesti
- Hankeyhtiöitä koskevat kirjaukset muokattu hallitusohjelmaa mukaillen
- Lähijunaliikenteen varikkoja koskevia kirjauksia muokattu
- Nopeusrajoitusten alentaminen siirretty maankäyttöä koskevaksi toimenpiteeksi.
- Karttoja päivitetty
  - o Lisätty uudet kartat hankeyhtiöistä sekä yhdistelmäkartta juna- ja metroasemista sekä kaupunki uudistusalueista
  - o Elinkeinokarttaa muokattu
  - o Joukkoliikenteen runkoverkkokarttaa muokattu

Taustaa

Helsingin seudun maankäytön (M), asumisen (A) ja liikenteen (L) MAL 2023 -suunnitelma on strateginen, Helsingin seudun 14 kuntaa kattava suunnitelma. Suunnitelma ilmaisee seudun kuntien yhteisen tavoitetilan seudun kehityksestä vuoteen 2040 ja luo näkemystä vuoteen 2060 asti. Visiona on, että Helsingin seutu on vuonna 2040 Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue. Suunnitelmakokonaisuus kattaa myös lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman. Vaikutusten arviointi puolestaan täyttää SOVA-lain (laki viranomaisten ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 200/2005) vaatimukset ja arviointia on tehty liikenteen lisäksi maankäytön ja asumisen keskeisistä teemoista.

MAL 2023:n visio, tavoitteet, tavoitetasot ja arviointikokonaisuudet päätettiin alkuvuonna 2022. Kokonaisuus yhdessä arviointiohjelman kanssa hyväksyttiin HSL-hallituksessa 8.2.2022, HSYK:ssä 16.2.2022 ja KUUMA-johtokunnassa 17.3.2022. Visiona on, että Helsingin seutu on vuonna 2040 Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue. Seutu saavuttaa vision mukaisen tulevaisuuden vuoteen 2040 mennessä vastaamalla suunnitelmalle asetettuihin kolmeen päätavoitteeseen: hiilineutraaliin, hyvinvoivaan ja menestyvään Helsingin seutuun.

MAL 2023 -suunnitelman keskeinen sisältö

MAL-suunnitelma tiivistää keskeiset yhdyskuntarakenteen, liikennejärjestelmän ja asuntotarjonnan kehittämisen toimenpiteet ja seudun tavoitellut ominaispiirteet, jotka toteuttavat suunnitelmalle asetettuja

tavoitteita. Kiteytetysti MAL 2023 -suunnitelman sisältö voidaan kuvata viiden kohdan mukaan:

- Jatketaan Helsingin seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
- Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.
- Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestävän liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.
- Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.
- Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.
-

Suunnitelman kärkitoimenpiteet on jaettu viiden keskeisen teeman alle:

Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen

- Rakennetaan 16 500 uutta asuntoa vuosittain.
  - o Kirkkonummen vuositavoite on 430 uutta asuntoa.
  - o Kirkkonummen vuositavoite on asemakaavoittaa uutta asumisen rakennusoikeutta 39 100 k-m².
- Kohdistetaan 95 % seudun uudesta asuntotuotannosta ensisijaisille vyöhykkeille.
- Mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen (mm. asemanseutujen kehittäminen, maanteiden uudet liittymät).

Asumisen monipuolisuus ja kaupunki uudistus

- Toteutetaan ARA-asuntotuotantoa pääkaupunkiseudun kunnissa 30 % ja KUUMA-kunnissa 20 % vuosittaisesta asuntotuotantotavoitteesta.
- Ohjataan huoneisto- ja talotyyppi sekä hallintamuoto- ja rahoitusjakaumaa.
- Ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunki uudistuksen keinoin.
-

Kestävä liikennejärjestelmä

Varmistetaan joukkoliikenteen kilpailukyky palvelutasolla ja lipun hinnalla.

- Kehitetään kestävien matkaketjujen toimivuutta (ml. joukkoliikenteen nopeustoisimet).
- Varmistetaan joukkoliikennejärjestelmän toimivuus (ml. varikot).
- Toteutetaan keskeiset kaupunkiraidehankkeet.
- Toteutetaan pyöräilyn pääverkko.
- Toteutetaan juna- ja metroasemien parantamistoimenpiteitä.

Päästövähennykset

- Vauhditetaan ajoneuvokannan käyttövoimamuutosta vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluverkostoa kehittämällä sekä mm. ympäristövyöhykkeitä selvittämällä.
- Tuetaan erityisesti raskaan liikenteen ajoneuvokannan uudistumista.
- Toteutetaan tiukempaa pysäköintipolitiikkaa.
- Vähennetään asuntojen ostoenergiankulutusta ja rakennetaan uusiutuvaa energiantuotantoa.
- Edistetään vähähiilisten materiaalien ja puun käyttöä rakentamisessa.
-

Elinkeinoelämän toimintaedellytykset

- Toteutetaan tieverkon kehittämistoimia tavara- ja joukkoliikenteen edellytyksiä parantaen.
- Toteutetaan raskaan liikenteen taukopaikat.
- Huomioidaan elinkeinoelämän tila- ja kuljetustarpeet maankäytön suunnittelussa sekä liikennejärjestelmän ja maankäytön yhteensovittamisessa.

Investointiohjelma

MAL-investointiohjelma on laadittu vuosille 2024-2035 ja hankkeet on määritetty kolmeen koriin vuosille 2024-2027, 2028-2031 ja 2032-2035. Investointiohjelmaan on muodostettu eri liikennemuotojen ja seudun alueiden näkökulmasta tasapainoinen kokonaisuus, jonka vaikutukset vastaavat MAL 2023 -suunnitelman tavoitteisiin (hiilineutraali, hyvinvoiva, menestyvä).

MAL-investointiohjelman korissa vuosille 2024-2027 ovat Kirkkonummen alueelta seuraavat kohteet: Masanportin eritasoliittymä Kehä III:lla sekä Kirkkonummen ja Masalan asemien parantaminen.

Yksi lähijunaliikenteen uusista varikoista sijaitsee Espoon ja Kirkkonummen rajan tuntumassa. Suunnitelman kirjauksen mukaan kunnat tekevät sitovat päätökset uusista varikoista vuoden 2024 aikana. Valtio osallistuu varikoiden suunnittelu- ja rakentamiskustannuksiin 30 %:n osuudella.

Investointiohjelmassa on mukana hankkeita, jotka tukevat seudun logistiikan tai maankäytön edellytyksiä tai näitä molempia. Lähtökohtana on ollut muodostaa jatkumo MAL 2019-suunnitelman investointiohjelmalle sekä yhteensovittaa investointiohjelman Väyläviraston valtakunnalliseen investointiohjelmaan. Hankkeiden osalta on huomioitu niiden suunnitelmavalmius ja toteutettavuus sekä seudullinen vaikuttavuus, kustannustehokkuus ja vaikutus maankäytön tai tavaraliikenteen kehittämiseen. Investointiohjelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 3,9 mrd. euroa. Investointiohjelman ohella on muita hankkeita, joita tulee edistää kuntien ja valtion yhteistyössä.

Vaikutusten arviointi

Suunnitelman vaikutuksia on arvioitu vaikutusten arviointiohjelmassa määritettyjen teemojen pohjalta. Vaikutuksia on arvioitu arviointikehikon pohjalta, joka teemat liittyvät ympäristövaikutuksiin, sosiaalisiin vaikutuksiin ja taloudellisiin vaikutuksiin.

Suunnitelman kolmen päätavoitteen (hiilineutraali, hyvinvoiva, menestyvä) toteutumista suunnitelman toimenpitein on selvitetty arviointikokonaisuuksien pohjalta. Arviointikokonaisuuksia on hyödynnetty suunnitelman eri vaiheiden vaikutusten arvioinnissa.

Hiilineutraaliudelle asetettiin arviointikokonaisuus, joka koostuu liikenteen ja asumisen CO₂-päästöistä. CO₂-päästöjen osalta tavoitetasoksi on asetettu, että liikenteen CO₂-päästöt ovat lähellä nollaa vuoteen 2040 mennessä. Lisäksi kestävästä yhdyskuntarakenteesta ja liikenteen yhteensovittamisesta seudun henkilöautoliikenteen päästöt vähenevät sopusoinnussa kansallisten päästötavoitteiden kanssa. Asumisen CO₂-päästöjen osalta tavoitetasona on, että kokonaisenergiankulutus laskee vuoteen 2040 mennessä kuntien omien hiilineutraaliustavoitteiden mukaisesti.

Menestyvä -tavoitteen päämittariksi asetettiin yhteiskuntataloudellinen tehokkuus. Yhteiskuntataloudellisen tehokkuuden tavoitetaso on, että

suunnitelman toimenpiteiden ja maankäytön tehokkuuden tuottamien hyötyjen ja järjestelmätason kustannuksien suhde on vähintään yli 1.

Hyvinvoiva -tavoitetta on arvioitu alueiden tasapainoisen kehityksen arviointikokonaisuudella, joka pitää sisällään joukon laadullisia mittareita. Arviointikokonaisuus perustuu asumisen, palveluiden, saavutettavuuden, viher- ja virkistysalueiden ja muiden keskeisten paikkatietoaineistojen tarkasteluun yhdessä väestöä kuvaavan sosioekonomisen yhdistelmäindikaattorin kanssa. Tavoitetasoksi on määritetty neliportaisen luokittelun 3. taso "kannustava" (luokat: "vähäinen vaikutus, mahdollistava, kannustava, vahva vaikutus").

MAL 2023 -suunnitelman vaikutusten arviointiselostus on laadittu lopullisen suunnitelmaversioon pohjalta. Vaikutusten arvioinnin keskeiset tulokset olivat seuraavat:

- Liikenteen CO₂-päästöt (ei muutosta edelliseen tarkasteluun): Liikenteen CO₂ -päästöt laskevat noin puoleen vuoden 2005 tasosta. Suunnitelman toimenpiteillä päästöt vähenevät vain noin kolme prosenttiyksikköä. Päästötavoitetta ei voida saavuttaa ilman henkilöautojen liikennesuoritteeseen vaikuttavia keinoja. Päästötavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös muutoksia raskaan liikenteen kalustossa ja käyttövoimissa sekä logistiikan tehostamista. Joukkoliikenteen päästöt vähenevät, mutta niiden vaikutus jää kokonaiskuvassa pieneksi.
- Asumisen energiankulutus (ei muutosta edelliseen tarkasteluun): Vuosittainen ostoenergian tarve laskee noin 2 % vuoteen 2040 mennessä. MAL-suunnitelman toimenpiteillä kannustava vaikutus.
- Tasapainoisen kehityksen arviointikokonaisuus (ei asteikollista muutosta edelliseen tarkasteluun): Viimeistely ehdotus kannustaa luonnosta selkeäsanaisemmin edistämään laadukasta ja monipuolista asuntotuotantoa, vaikka päämittariin ei ole tullut muutosta.
- Yhteiskuntataloudellinen tehokkuus: Suunnitelman hyödyt jäävät hieman kustannuksia pienemmiksi eli yhteiskuntataloudellinen tehokkuus on hieman alle yhden, 0,97. Suurimmat hyödyt ovat seurausta joukkoliikenteen käyttäjille edullisemmista lipunhinnoista ja liikennejärjestelmän käyttäjien matka-aikasäästöistä. Joukkoliikenteen käytön lisääntymisen myötä tieliikenteen ruuhkautuminen vähenee ja syntyy merkittäviä matka-aikasäästöjä. Ilman vuosittaista lisäjoukkoliikennetukea yhteiskuntataloudellinen tehokkuus on 0,45.

Suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arvioinnin (SOVA) yhteysviranomaisen mukaan MAL 2023 -suunnitelman vaikutusten arviointi on monipuolinen ja kattava, eikä se edellytä lisätoimenpiteitä.

Jatkovalmistelu ja suunnitelman hyväksyminen

MAL 2023 -suunnitelman hyväksyy maankäyttö- ja asumissisältöjen osalta HSYK ja lähettää ne edelleen kuntien hyväksyttäväksi. Liikennesisältöjen osalta Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä HSL:n hallitus hyväksyy suunnitelman jäsenkuntiensa puolesta. Niiden kuntien osalta, jotka eivät ole HSL:n jäseniä, liikennesisällöt hyväksytään KUUMA-johtokunnan lähettämänä kuntakohtaisesti. Maankäytön ja asumisen osalta MAL-suunnitelmasta päättää Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK ja seudun kunnat.

Päätöksenteossa MAL 2023 -suunnitelmaan on tehty seuraavat muutokset:

HSL hallitus 12.9.2023:

- Poistettiin sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikkosijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmien vuoksi."

HSYK 12.9.2023:

- Sivulle 51 kohtaan 5.2.1. lisättiin lause: "sekä kehittämällä kyliä." "Pientaloasumisen mahdollisuuksia edistetään seudulla monin tavoin, myös tehostamalla ja uudistamalla vanhoja pientaloalueita, sekä kehittämällä kyliä."
- Poistettiin sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikkosijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmien vuoksi."

KUUMA johtokunta päätti 26.9.2023 omalta osaltaan hyväksyä MAL 2023 -suunnitelman. Samalla johtokunta esittää Kirkkonummen kunnanhallitukselle hyväksyvät MAL 2023 -suunnitelman hyväksymistä maankäytön ja asumisen osalta.

MAL 2023 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimuksen päivitys valtion ja seudun kuntien kesken.

Liitteet / bilagor

2 MAL 2023_suunnitelma

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

MAL 2023_taustraraportti
vaikutusten_arviointiselostus
mal2023_diaesitys
hsl_hallitus_12.9.2023_poytakirjan_ote_80
helsingin_seudun_yhteistyokokouksen_poytakirjaluonnos_12.9.2023

Toimitilapalvelujen lautakunnan lisämäärärahaesitys

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 93

618/02.02.00/2022

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy toimitilapalvelujen lautakunnan toimintakatteeseen 600 000 euron lisämäärärahan.

Käsittely

Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 381

Valmistelija

yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättä

1
esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy toimitilapalvelujen lautakunnan toimintakatteeseen 600 000 euron lisämäärärahan.

2
tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Toimitilapalvelujen lautakunta 25.10.2023 § 67

Valmistelija	yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi
Päätösehdotus	Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa Toimitilapalvelujen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto hyväksyy toimitilapalvelujen lautakunnan toimintakatteeseen 600 000 euron lisämäärärahan.
Käsittely	
Päätös	Toimitilapalvelujen lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	
Selostus	<p>Talousarvion 2023 mukaan toimitilapalvelujen lautakunnan yhteenlaskettu ulkoisten toimintatulojen ja -menojen erotus eli toimintakate on valtuuston nähden sitova.</p> <p>Tilanteessa 09/2023 arvioidaan, että lautakunnan toimintakate toteutunee talousarviota heikompana. Merkittävin poikkeama talousarvioon verrattuna ovat palvelujen ostojen ylittyminen kiinteistöjen ylläpidon osalta. Palvelujen ostot kiinteistöjen ylläpidon osalta ylittyvät, koska vuoden aikana on toteutunut eräitä poikkeavia kustannuksia, joita ei ollut ennakoitu talousarviossa. Esimerkiksi osa Winellska skolan väistötilojen muutos- ja korjauskustannuksista Kirkkoharjun koulun ja Aseman Ostarin alakerran tiloissa on siirtynyt vuodelle 2023. Lisäksi yleinen kustannustason nousu on vaikuttanut merkittävästi ylläpidon kustannuksiin. Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi on noussut 8,4% toisella vuosineljänneksellä 2023. Lisäksi henkilöstökustannukset ovat ylittymässä puhtaus- ja ruokapalvelujen osalta, koska kunta-alan palkkaratkaisu toteutui suurempana kuin vuoden 2023 talousarviossa oli ennakoitu.</p> <p>Kokonaisuutena arvioidaan, että toimitilapalvelujen lautakunta tarvitsee noin 600 000 euron suuruisen lisämäärärahan. Ennuste on epävarma ja siihen vaikuttaa mm. loppuvuoden sääolosuhteet (lämmitys- ja ylläpitokustannukset) sekä mahdolliset ennakoimattomat kustannukset.</p> <p>Oheismateriaalina on lautakunnan talouden seurantaraportti tilanteesta 09/2023, korjausohjelma ja investointien tilanne.</p>

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Korjausohjelma 13.10.2023

Investointiraportti 10.11.2023

Talouden ja toiminnan seurantaraportti_topa 09_2023

Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunnan lisätalousarvioesitys vuodelle 2023

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 94

618/02.02.00/2022

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että sitovaa tulostavoitetta muutetaan siten, että Kirkkonummen Veden tulos voi olla 0 euroa. Muutos, 975 853 euroa, tehdään alentamalla talousarvion tuloarviota.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 382

Valmistelija

Liikelaitoksen johtaja Antti Levänen, talousjohtaja Esa Lindell,
Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

esittää kunnanvaltuustolle, että sitovaa tulostavoitetta muutetaan siten, että Kirkkonummen Veden tulos voi olla 0 euroa. Muutos, 975 853 euroa, tehdään alentamalla talousarvion tuloarviota.

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunta 11.10.2023 § 44

Valmistelija	Liikelaitoksen johtaja Antti Levänen, talousjohtaja Esa Lindell, Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Liikelaitoksen johtaja, Kirkkonummen Vesi Levänen Antti sijainen käyttöpäällikkö Maria Lehtinen Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että sitovaa tulostavoitetta muutetaan siten, että Kirkkonummen Veden tulos voi olla 0 euroa. Muutos, 975 853 euroa, tehdään alentamalla talousarvion tuloarviota.
Käsittely	
Päätös	Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	
Selostus	

Talousarvion 2023 mukaan Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen tulos on valtuuston nähden sitova. Talousarvion 2023 mukaan Kirkkonummen Veden sitova talousarvion tulostavoite on 975 853 euroa. Lisäksi toimielimille annettiin toimintakatteeseen liittyvä talousarvioletavoite.

Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen tuloksen tilanne 31.8.2023 on oheismateriaalina.

Merkittävimpiä poikkeamia talousarvioon verrattuna ovat maankäyttösopimuksista saatavien tuottojen sekä liittymismaksutuottojen budjetoitua pienempi toteuma. Lisäksi asiakkaiden pienentynyt vedenkulutus on vaikuttanut veden ja jäteveden maksutuottoihin.

Veden liittymämaksutuotot ovat jäämässä alle budjetoidun, vaikka talousarviossa ennakoitiin tuottojen laskua 400 000 eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Syynä tähän on merkittävästi vähentynyt asuntorakentaminen. Talousarvion budjetoidut maankäyttösopimusten tulot eivät toteudu, koska hankkeiden toteutus on viivästynyt kaavoihin ja katusuunnitelmiin liittyvien valitusten takia.

Kirkkonummen Vesi on pyrkinyt vähentämään omia käyttötalousmenojaan, mutta oman toiminnan supistaminen ei korvaa tuottojen pienenemistä.

Elokuussa tulojen toteumaprosentti oli 42,4 ja edellisen vuoden elokuussa 49,1 %. Tuloja on budjetoitu tulevan 1,2 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna, mutta elokuun 2023 tulojen toteuma alittaa edellisen vuoden vastaavan ajankohdan. Laskennallisesti tulot alittuvat 1,45 milj.

euroa. Talousarvion laadintakehyksessä Veden toimintakatteelle oli annettu tavoite 3,92 milj. euroa, jonka mukaan talousarvio hyväksyttiin. Toimintakate jää talousarvion muutosesityksen takia 2 461 695 euroon.

Toimintamenot eivät näytä olevan ylittymässä. Investointien poistot näyttävät alittuvan, joten tulojen alitus heikentää tulosta vähemmän kuin mikä toimintakatteen muutos on.

Ennusteeseen liittyy epävarmuutta ja siihen vaikuttaa mm. loppuvuoden sääolosuhteet (sateet) sekä mahdolliset ennakoimattomat kustannukset.

Päätöshistoria

Oheismateriaali / tilläggsmaterial
tuloslaskelma

Vastaus valtuustoaloitteisiin 2/2019: Muovinkäytön vähentäminen ja muovin kierrätyksen tehostaminen Kirkkonummella sekä 12/2022: Kirkkonummen liittyminen mukaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista -kampanjaan

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 95

958/00.04.02/2022

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle seuraavan vastauksen valtuustoaloitteisiin 2/2019 Muovinkäytön vähentäminen ja muovin kierrätyksen tehostaminen Kirkkonummella sekä 12/2022 Kirkkonummen liittyminen mukaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista -kampanjaan ja ehdottaa, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitteita loppuunkäsiteltyinä.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 383

Valmistelija

Ympäristöpäällikkö Anu Hynninen
Ympäristötarkastaja Janne Rainio
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

esittää edelleen kunnanvaltuustolle seuraavan vastauksen valtuustoaloitteisiin 2/2019 Muovinkäytön vähentäminen ja muovin kierrätyksen tehostaminen Kirkkonummella sekä 12/2022 Kirkkonummen liittyminen mukaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista -kampanjaan ja ehdottaa, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitteita loppuunkäsiteltyinä

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Tausta

Vuonna 2021 uudistetun jätelainsäädännön tavoitteena on, että yhdyskuntajätteestä valmistellaan uudelleenkäyttöön tai kierrätetään 55 painoprosenttia vuonna 2025, 60 painoprosenttia vuonna 2030 ja 65 painoprosenttia vuonna 2035.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymän (HSY) hallitus hyväksyi uudet jätehuoltomääräykset 23.9.2022. Uudet määräykset astuivat virallisesti voimaan 1.11.2022, lukuun ottamatta erikseen ilmoitettuja siirtymäaikoja biojätteen uusille lajitteluvaikeuksille.

Jätehuoltomääräysten mukaan muovipakkausten lajittelu on pakollista, kun on kyseessä vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistö. Muilla kuin asuinkiinteistöillä muovipakkaukset on lajiteltava, kun toiminnassa syntyy vähintään 5 kg muovia viikossa. Mikäli kiinteistöllä lajitellaan bio-, kartonki-, lasi-, pienmetalli- ja muovipakkausjäte, on sekajäteastian tyhjennysväli mahdollista pidentää jopa 16 viikkoon.

Luonnon ja vesistöjen roskaantuminen on maailmanlaajuinen ongelma. Suurin osa roskista on muovia, joka ei maadu pitkänkään ajan kuluessa, vaan pilkkoontuu mikromuoveiksi. Roskaantumisongelmaan liittyy olennaisesti tiedon puute siitä, miten roskat kulkeutuvat kaupungeista vesistöihin.

Toimet Kirkkonummella

Kunnassa vuosina 2021–2022 toteutetun projektin aikana lähes kaikille kunnan kiinteistöille järjestettiin muovin erilliskeräys. Ennen tätä esimerkiksi kunnan keskuskeittiöillä (4 kpl), joissa syntyi yli 25 kg muovia viikossa, ei ollut muovin lajittelumahdollisuuksia. Muovia lajiteltiin ja kerättiin vain kahdessa kunnan päiväkodissa. Projektityön aikana optimoitiin jäteastioiden tyhjennysväliä ja poistettiin ylimääräisiä jäteastioita.

Kunnan työmailla on kiinnitetty erityistä huomiota roskaantumisen ehkäisyyn noin viiden vuoden ajan. Muoviroskan päätyminen ympäristöön ja muovin hautaamista maastoon ehkäistään ohjauksen ja neuvonnan kautta sekä valvomalla työmaiden siisteyttä työmaakokouksissa.

Meluilmoitusten johdosta tehtävissä päätöksissä määrätään muun ohella työmaiden jätehuollosta. Päätöksissä todetaan, että jätehuolto tulee järjestää keskitetysti ja keräyspisteet tulee suojata sateelta, valumavesiltä ja tuulelta. Lisäksi jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään ja niitä on käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhahtaa, maaperän pilaantumisen vaaraa taikka vaaraa pinta- ja pohjavesille.

Tulevat toimet Kirkkonummella

Kunta on ilmoittanut alustavasti osallistuvansa Pidä Saaristo Siistinä ry:n ”Mahanpuruja muovista” -kampanjaan vuonna 2024. Kampanjan avulla kannustetaan asukkaita ja muita toimijoita kiinnittämään huomiota roskaantumiseen ja pohtimaan oman käyttäytymisensä vaikutusta. Kyseessä on viestintäkampanja, jossa kaupunkien kaivonkansia koristellaan suurilla tarroilla.

”Mahanpuruja muovista” – kampanjaan sitoutuminen edellyttää:
-Tarrojen tilaamista ja sijoituskohteiden suunnittelua (ympäristönsuojelu). Tarrat (esim. 10–20 tarraa) maksavat noin 110 €/kpl.
-Tarrojen asentamista Kirkkonummen keskustan, Masalan ja Veikkolan alueille ja niiden poistoa kampanjan päätyttyä (kunnossapito).
Asennustyöhön arvioidaan kuluvan aikaa 1 työpäivä/2 hlöä. Poistamiseen arvioidaan vievät 2–3 tuntia työaikaa.

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Valtuustoaloite_nro_2_2019__Muovin_käytön_vähentäminen_ ja_muovi_n_kierrätyksen_tehostaminen_Kirkkonummella
Valtuustoaloite 12-2022 Kirkkonummen liittyminen mukaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovi
Kunnanvaltuusto 5.9.2022 § 73 - Valtuustoaloite 12-2022 Kirkkonummen liittyminen mukaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista - kampanjaan
Kunnanvaltuusto 28.1.2019 § 10 - valtuustoaloite nro 2-2019, muovin käytön vähentäminen ja muovin kierrätyksen tehostaminen Kirkkonummella

Vastaus valtuustoaloitteeseen 5/2023: ResQ-applikaation käyttöönotto koulujen ylijäämäruuan myymiseksi ja hävikin vähentämiseksi

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 96
425/10.03.02.06/2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 5/2023 ja esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.

Käsittely

Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 384

Valmistelija

palvelujohtaja Johanna Tuppurainen
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 5/2023 ja esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen poistui kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 18.52.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Toimitilapalvelujen lautakunta 25.10.2023 § 68

Valmistelija palvelujohtaja Johanna Tuppurainen
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa

Toimitilapalvelujen lautakunta päättää antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 5/2023 ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.

Käsittely

Päätös Toimitilapalvelujen lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Selostus

Päätöshistoria

Toimitilapalvelujen lautakunta 21.09.2023 § 60

Valmistelija palvelujohtaja Johanna Tuppurainen
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa

Toimitilapalvelujen lautakunta päättää antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 5/2023 ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.

Käsittely

Päätös Asia käsitellään lautakunnan seuraavassa kokouksessa.

Tiedoksi

Selostus Kirkkonummen Perussuomalaisen valtuustoryhmä jätti kunnanvaltuuston kokouksessa 8.5.2023 § 34 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Ylijäämäruokaa syntyy lähes aina, ja sen poisheittäminen ei ole hyvä ratkaisu kenellekään. ResQ sovelluksen avulla voidaan myydä ylijääneitä annoksia puoleen hintaan lähiseudun asiakkaille. Se vähentää hävikkiä ja siitä tulee pientä lisätuloa ruokapalvelun tuottajalle. Näillä tuloilla koulut ovat esim. toteuttaneet oppilaiden jälkiruokatoiveita.

Miten ResQ sovellus toimii:

- Ruokapalvelun tuottaja, joka on liittynyt ResQ - partneriksi, katsoo esim. lopettaessaan päivän lounastarjoilun, mitä tuotteita on jäänyt yli.
- Sen jälkeen hän ilmoittaa nämä tuotteet ResQ palveluun käyttämällä sovellusta kännykällä tai tietokoneella.
- Annokset pakataan mukaan vietäviksi (take away) ja hinnoitellaan noin 50 % halvemmiksi.
- Asiakkaat näkevät ostettavissa olevat tuotteet sovelluksessa. Asiakas saa sovelluksessa ajantasaisen tiedon siitä, montako annosta on jäljellä, tiedot päivittyvät reaaliajassa. Jokainen osto tapahtuu suoraan sovelluksessa, joten ei tarvitse käyttää kassakonetta tai hankkia uusia laitteita. Kun asiakas on maksanut ostoksen, se katoaa sovelluksesta.
- Asiakkaat tulevat noutamaan ostoksensa myyjän määrittelemässä aikaikkunassa.
- Ostoksen voi suorittaa esim. lapsen tai ikääntyneen henkilön puolesta.

Pirkkalan ja Nurmijärven kouluissa ruokahävikkiä torjutaan jo myymällä ruokaa ulos ResQ-sovelluksen kautta. Me allekirjoittaneet ehdotamme, että Kirkkonummen kunnan ruokapalvelu liittyy sovelluksen käyttäjäksi. Alkuun voisi kokeiluun liittää Kirkkonummen keskustan koulun/kouluja.”

Kirkkonummen kunnan ruokapalvelu on elokuussa 2023 aloittanut eri hävikkilajien tarkemman seurannan, mittaamisen ja dokumentoinnin, tavoitteena selvittää linjasto-/tarjoiluhävikin todellinen määrä. Kyseisellä hävikkilajilla tarkoitetaan ruokaa, joka päättyy roskiin, mikäli sitä ei myydä tai lahjoiteta eteenpäin. Ruokapalvelu on seurannan ajaksi ottanut käyttöön hävikkiruokan myynnin kunnan henkilökunnalle ja muille toimipisteissä työskenteleville elokuussa 2023. Hävikkiruokaa on nykyisin mahdollista ostaa kaikista kunnan kouluista ja päiväkodeista lounastarjoilun jälkeen. Ostaja täyttää itse rasian haluamallaan ruoalla ja suorittaa ruoasta maksun. Hävikkiruokan hinta on 3 € / 500 ml ja maksu suoritetaan MobilePayllä. Myynnistä saatuja tuloja on tarkoitus hyödyntää oppilaiden ja päiväkotilasten hyväksi, mikäli myyntitulot ovat riittävät ja mahdollistavat tasapuolisen kohtelun.

ResQ-palvelun käyttöönotto on ollut harkinnassa ja palveluun liittyminen myöhemmin on mahdollista, mikäli nykyinen käytäntö osoittautuu riittämättömäksi ja hävikkiruokaa jää edelleen. ResQ-palvelun käyttöönotto edellyttää koko henkilöstön kouluttamista ja työllistää heitä enemmän kuin nykyinen käytäntö. Lisätyötä aiheuttavat mm. annosten kirjaaminen sovellukseen, ruokien pakkaaminen valmiiksi ja jakelu annosten noutajille. Mahdolliset myymättä jääneet, valmiiksi pakatut ateriapakkaukset, aiheuttavat tuolloin hävikin lisäksi pakkausjätettä.

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Valtuustoaloite ResQ-applikaation käyttöönotosta koulujen
ylijäämäruuan myymiseksi ja hävikin vähent
Kv 08.05.2023 § 34, Valtuustoaloite 5-2023, ResQ-applikaation
käyttöönotto koulujen ylijäämäruuan myymiseksi ja hävikin
vähentämiseksi

Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta (S.M.)
Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 97
692/00.00.01/2021

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto

1
myöntää eron Saara Matterolle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä

2
valitsee uuden jäsenen tarkastuslautakuntaan Saara Matteron tilalle
kauden 2025 loppuun.

Käsittely

Kokoomuksen / Urho Blomin kokouksessa annettu esitys:

Esitämme tarkastuslautakunnan varsinaiseksi jäseneksi Sami Sailoa.
Tämän lisäksi esitämme, että valtuusto samassa yhteydessä tekisi
päättökseen valita uusi varajäsen Sailon vapautuvalle paikalle.
Tarkastuslautakunnan varajäseneksi esitämme Viveca Lindgreniä.

Esitystä kannatti Matti Kaurila.

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti

1
myöntää eron Saara Matterolle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä

2
valita Sami Sailo uudeksi jäseneksi ja Viveca Lindgren uudeksi
varajäseneksi tarkastuslautakuntaan kauden 2025 loppuun.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 385

Valmistelija

johdon assistentti Gunnel Ekström,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1
ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto

1.1
myöntää eron Saara Matterolle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä

1.2
valitsee uuden jäsenen tarkastuslautakuntaan Saara Matteron tilalle
kauden 2025 loppuun

2
tarkastaa pöytäkirja tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus Saara Mattero on anonut eroa tarkastuslautakunnan jäsenyydestä henkilökohtaisista syistä.

Kuntalain 10 luvun 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2021-2025:

Ulla Seppälä, Kok. / Vesa Hirvonen, KD
Saara Mattero, Kok. / Sami Sailo, Kok.
Jerri Kämpe-Hellenius, RKP / Eja Björkqvist, RKP
Matti Tanskanen, PS / Juha Isotupa, PS
Tuomo Tiitinen, Vas. / Elina Malmberg, Vas.
Sea Eklund, Vihr. / Miira Heiniö, Vihr.
Teppo Suontakanen, SDP / Sisko Päiviö-Laitinen, SDP
Maija Lounamaa, Pro Kirkkonummi / Ramon Dibbets, Pro Kirkkonummi
Katri Aula, Kesk. / Kimmo Collander, Kesk.

Ulla Seppälä (Kok.) valittiin tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi ja Jerri Kämpe-Hellenius (RKP) varapuheenjohtajaksi kaudelle 2021 – 2025.

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Eronpyyntö tarkastuslautakunnan jäsenen tehtävistä, S.M.

Sidonnaisuusilmoitukset

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 98
96/00.00.01/2019

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanvaltuusto merkitsee sidonnaisuusrekisterin tiedoksi. Tarkastuslautakunta kehottaa luottamushenkilöitä pitämään rekisterin tiedot ajan tasalla.

Käsittely

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Ulla Seppälä ja kunnanlakimies Taija Rönnberg esittelivät asiaa kokouksessa.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 25.10.2023 § 42

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanvaltuusto merkitsee sidonnaisuusrekisterin tiedoksi.

Päätös

Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanvaltuusto merkitsee sidonnaisuusrekisterin tiedoksi. Tarkastuslautakunta kehottaa luottamushenkilöitä pitämään rekisterin tiedot ajan tasalla.

Selostus

Kuntalain 121 §:n mukaisesti tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt vastaanottamansa sidonnaisuusilmoitukset ja niissä tapahtuneet muutokset sekä päättänyt tietojen ottamisesta sidonnaisuusrekisteriin ja rekisteritietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Sidonnaisuusrekisteri on luettavissa osoitteessa: www.kirkkonummi.fi -> Kunta -> Päätöksenteko ja organisaatio -> Poliittinen päätöksenteko -> Kirkkonummen kunnan lakisääteinen sidonnaisuusrekisteri

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 87, § 88, § 89, § 90, § 98

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 91, § 92, § 93, § 94, § 95, § 96, § 97

Kunnallisvalitus

Kunnallisvalitusohje kunnanvaltuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla. Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen

Muutosta päätökseen haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* suostumuksella katsotaan *asianosaisen* saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantoa katsotaan *asianosaisen* saaneen päätöksen tiedoksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei oteta lukuun muutoksenhakuaikaa laskettaessa. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valituksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen.

Kunnallisvalituksen perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle osoitteella:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Puhelin: 029 56 42000 (vaihe), Asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069
Telekopio: 029 56 42000
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Virasto-aika: 8.00 - 16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Omalla vastuulla valituksen voi toimittaa ennen valitusajan päättymistä myös telekopiona tai sähköpostilla. Määräajassa toimitettava asiakirja on lähetettävä ennen määräajan päättymistä lainkäyttöviranomaiselle siten, että asiakirja on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen käsittelyn maksullisuus

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#)

Vahingonkorvausasiat

Hallinto-oikeus ei ota tutkittavaksi vaatimusta, joka koskee vahingonkorvauksen perustetta tai määrää. Toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus) käsittelee vahingonkorvausvaatimuksia koskevat riita-asiat.

Työsopimusasiat

Hallinto-oikeus ei ota tutkittavaksi valitusta, joka koskee päätöksen työsopimuslain vastaisuutta. Yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus) käsittelee työsopimuslain tulkintaa koskevat riita-asiat.